

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemani:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Kredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo) telefon št. 34.

Inhaia vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Vojna z Italijo.

ARTILERIJSKI BOJI NA PRIMORSKI FRONTI. — NEIZPREMENJEN POLOŽAJ NA KOROŠKEM IN TIROLSKEM.

Dunaj, 30. avgusta. (Kor. urad.) Uradno razglasi:

Italijansko bojišče.

Včeraj so Italijani na celi primorski fronti vzdrževali artiljerijski ogenj menjajoče jakosti. Na več točkah se je poskušala njihova pehota približati ter izvršiti manjše napade, pa je bila kakor vedno odbita.

V koroškem in tirolskem omejenem ozemlju je položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

Italijani pregnani s Stilferskega sedla.

Iz Inomosta poročajo, da so bili v zadnjih bojih Italijani popolnoma pregnani s Stilferskega sedla, tako da je sedlo popolnoma v naši posesti. Naše čete so jih pregnale in vzele tudi goro Scurlutto, ki obvladuje višine sedla. Tako se je spremenil vrh treh jezikov, ki je tvoril mejo med Tirolsko, Švico in Italijo, spremeni v vrh dveh jezikov.

Dolina Strigno v naši posesti.

Iz Inomosta poročajo: O zadnjih bojih na prelazu Tonale, ki bi se bili skončali po poročilu Cadorne z uspehom Italijanov, imamo sedaj to - le poročilo: Od najvišjega poveljstva na Tirolskem se uradno razglasi: Dolina Strigno ob Tonale je vsa v naši posesti, istotako tam se nahajajo barake. Sovražnik je bil dne 25. avgusta ob cesti Tonale pri svojem napadu vržen popolnoma čez mejo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 29. avgusta. Iz vojnoporočevalskega stana. Poročila sovranih generalnih štabov. Italija, 27. avgusta. — Dne 25. avgusta so se odigrale znova drzne operacije na sneženih višinah skupine Adamello. Medtem ko so naše čete demonstrativno prodirale na višinsko planoto Tonale in zadaj na pobočjih, so šle gorske čete čez ledenik Pisgana in napadle pozicije na prelazu Lago Scuro in Coarno di Vedele, katere je imel sovržnik močno zasedene.

Ustavljal se je trdovratno, slednjič smo ga pregnali in zasledovali, nakar so se naši polastili vrha. Zvečer istega dne so metali naši hidroplani v ugodni svetlobi polne lune bombe na skupino fortov v Rivi, so se odtegnili srečno ognju odbijalnih baterij in se vrnili nepoškodovani. V Val Sugana je obstreljevala sovržna artiljerija Borgo, navzlic temu, da so naše čete pri svojem zmagovitem prodiranju pred kratkim namenoma opustile, da bi zasedli ta močno obljubljeni kraj in so ostali na gorovju okoli. V gorenji dolini Cordevole narašča silovitost artiljerijskega dvoboja. Sovražne baterije so trdovratno še nadalje obstreljevale civilno bolnišnico v Pieve di Linnalongo in napravile tam znova težko škodo. Nato so začele naše baterije obstreljevati Arabbo in Cherz, kjer smo videli živahno gibanje čet in avtomobilov in kjer je bilo naznanjeno tudi bivanje artiljerije. Arabba je postala žrtev ognja. Na Kraški planoti je obstreljeval sovržnik, ko je zapazil, da so naše čete zasedle neki gozdček na cesti Zdravščina-Sv. Martin, močno ta gozdček, nakar so njihove čete pričele napad. Sledil je divji boj moža proti možu, ki je končal z begom sovržnika, dočim so naši utrdili ugrabljeno pozicijo.

Napačna italijanska poročila.

Dunaj, 30. avgusta. (Kor. urad.) Italijansko generalnoštabno poročilo z dne 21. avgusta trdi, da je brodogoj avstrijskih letalcev vrglo 14 bomb na mesto Videm, ki so ubile pet oseb, med njimi eno ženo, enega dekleta in tri otročke ter poškodovale tudi privatne hiše. To poročilo je tendenciozno. Avstrijski metalci so metali v Vidmu bombe na kolodvor in na tehniški institut, torej na poslopja, ki služijo vojaškim namenom. Italijansko generalnoštabno poročilo z dne 24. avgusta trdi, da so se Italijani polastili doline Strigno ob Tonalu in tam zavzeli osem barak. O daljših dogodkih je italijansko poročilo doslej temeljito molčalo. Ni torej ne zanimivo, če se približe, da so se boji v dolini Strigno drugače zasukali, kakor je razvidno iz italijanskega poročila. Naše čete so vzdol Tonale - ceste napadajočega sovržnika vrgle dne 25. avgusta popolnoma čez mejo nazaj. Dolina Strigno ob Tonalu je popolnoma v naši posesti; prav tako tudi odnotne barake.

»VZPRIČO RESNICE.«

Poslanec Cicotti je priobčil v listu »Avanti« članek pod naslovom: »Vzpričo resnice«, v katerem pravi:

»Oni, ki so mesece in mesece propovedovali vojno, se pritožujejo sedaj, da se vrši prodiranje prepočasno; pozabljajo pa, da so bili oni neodgovorni, da so se obvezali, pričeti triumfalni pohod, ki ima trajati le par mesecev. Sedaj se zvijajo hinavsko, da je neizbežno počasno prodiranje previdnost in potreba. Mi se ne bojimo samo proti enemu sovržniku, ki je izborni oboževan in opravljen, ki je ojačen materialno in moralno vsled uspehov v Rusiji, mi se bojimo tudi proti goram, kjer ne moremo izrabiti svoje številne moči. Borimo se kakor v koridoru, kjer ne koristni nič, tudi ako nas je sto. Če je spredaj prostora le za dva. Mi se bojujemo kot tihotapci in pri vsakem težko izvojevanem uspehu gre za dobiček par stotin metrov. Zakaj naj ne bi izvedeli naši ljudje, da se borimo že tri mesece s sovržnikom, ki razpolaga z velikimi silami in z artiljerijo brez primere? Naša vojna bo dolga in težka. Izve naj naše prebivalstvo: samo od kakega nepričakovane diplomatičnega udarca moremo pričakovati konca.

IZ DNEVNIKA NEKEGA ITALIJANSKEGA OFICIRJA.

Graška »Tagespost« prinaša iz Chiassa zanimive izpiske iz dnevnika nekega padlega italijanskega oficirja, sina uglednega italijanskega književnika. Sin je bil stotnik. Omenjeni oče je izgubil v vojni z Avstro - Ogrsko že 5 sinov.

Iz dnevnika posnemamo: Vkorakanje Italijanov v Cortino.

»Prebivalcem, kar jih je bilo sploh ostalo, smo zaklicali »Evviva l'Italia!« potem »Evviva Savoia!« nato »Evviva l'esercito italiano!« Nobenega odgovora. Ko smo zahtevali odgovor, so nekateri kvečjemu ramena zmajali, drugi so stali tu in molčali kakor malčki. Imel sem nalog, govoriti s kuratom, ali ni mi hotel seči v desnico, rekel je, da prebivalstvo nas ne more smatrati za prijatelje in zahteval je, naj že vendar enkrat neha pošiljevanje žen in deklet in imenoval je žrtve. Poročal sem polkovniku. Prijeli so kurata in uvedli preiskavo. V gostilni »Croce bianca« sem poizvedoval po vzrokih, zakaj se tako obnašajo proti nam. Rekli so: Nam se godi dobro v Avstriji, čeprav smo Italijani, Nemci

ljubijo Cortino, prav ker držimo z Avstrijo, ako bi prišli pod Italijo, bi ne bilo več tujcev k nam in mi bi bili ruinirani. Mislim, da ti avstrijski Italijani nas sovražijo. Sicer govore še italijansko, po bistvu pa so že Nemci...

Napad na Schluderbach.

Naš bataljon gre prvi. Pri kilometru 12 nas obsujejo strelci. Moja stotinja je decimirana. Ostali prosijo, naj se vrnemo. Nespametno bi bilo, še dalje prodirati. Vidim, da imajo prav; vidim, da ima sovržnik zasedena pobočja Monte Piano. Kako to mogoče? Ta del gore je italijansko ozemlje šest tednov pred izbruhom vojne sem bil tam gori kakih 20 dni in poročal sem, kako lahko bi se od tam napadlo in odbilo Avstrijce. Kako le so prišli gor sovržniki, kako so mogli zakopati svoje težke topove tam na italijanski strani? Ko to preiščlujem, vidim kar nakrat, da sem sam s svojim slugo, ostali so se umaknili. Pride adjutant z ukazom: Naprej do kraja Landro za vsako ceno! Kako? Jaz sam s svojim slugo? ... Zvečer vojni svet, slabo razpoloženi, tri moje stotnije naj se ustrelje. Rešim jih, govorim kar morem. Že skozi dva tedna se obeča vsak dan kakšno streljanje, ustrelen pa ni bil še nobeden. Naši alpinci so elitna četa ... tako pravijo.

Juriš na Monte Piano.

Avstrijci morajo dol! Škandal je to — tako je kričal general — da je mogel nam sovržnik vzeti ta hrib. Tudi mojega slugo so mi ustrelili. S 15 možmi od cele stotnije sem se vrnil. Avstrijci so triumfirali. Od našega polka jih je pustilo življenje na pobočjih te gore nad 2000. Časniki naši pa poročajo, da prodiramo proti Toblachu. In tod okoli štejejo nad 20.000 mrtvih, ranjenih in pogrešanih...

Moral sem za kazen v Arabo. — Odsel sem od tam v Valsugano, kjer je bila moja stotinja zopet skoro vsa poražena.

Na Krnu.

V dnevniku 30. julija piše: »Solze sem prelivaj, ko sem videl pred seboj truplo enega mojih vojakov. Ustrelil sem ga, ko je prosil: »Gospod stotnik, za božjo voljo, jaz ne morem več in tudi nočem več. Moja žena in moji otroci imajo pravico do mojega življenja. Že osem mesecev nimam nikakega glasu od njih. Moji tovariši so mrtvi, pozicije ne moremo držati...« Moja krogla ga je zadela. Kazal je boječnost, moral sem ga ustreliti.

liti, ko smo se bližali jarku, v katerem je trohnelo na stotine trupel italijanskih vojakov. Nikdo ne more vzdržati tega smrada. Vsi beže. Tudi vse druge bi bil moral ustreliti. 72 mož sem pripeljal nazaj. Tako se je godilo tudi drugim stotnjskim poveljnikom... Kdaj vendar spozna naša vlada, da vsak poskus, vzeti sovržniku njegove skrbno pripravljene pozicije, zahteva hetakombe italijanske krvi.

Dne 4. avgusta je zadela stotnjo krogla.

POBITOST V ITALIJI.

Razpokoženje v Italiji je jako klaverno. Vsa poročila, ki prihajajo iz Italije, zatrjujejo, da vlada povsodi razočaranje, ki je porodilo velikansko nevoljo proti Cadorni in proti vsem onim, ki so tako goreli za vojno z Avstrijo in obečali, da bi italijanska vojna trajala kvečjemu par mesecev, v katerem času pa se Italija izdatno poveča, dobi avstrijsko Primorje, Tirolsko, in njena moč bi segla kdove še kam čez Savo. Ali kar so obečali visoki gospodje po listih, kar se je razlagalo za gotovo stvar po shodih, vse to se ni obistnilo in kakor kaže položaj, se ne obistni nikoli.

V Italiji sedaj s strahom in trepetom sledi dogodkom na ruskem bojišču, kjer so padale velike ruske trdnjave, kakor si tega ni nikdo predstavljal. Italijanski listi, na čelu njim »Corriere della sera«, tolažijo občinstvo in obečajo preobrat, ali občinstvo v Italiji, ki se sicer da lahko preobrniti v svojem mišljenju, sedaj ne veruje nič več in odklanja takale prazna tolažila. Mnogo se odporni glasovi, množica protestira in po Milanu vpijejo delavci: »Dol z vojno!« V Milanu je bilo prišlo že do velikih demonstracij, o katerih se seveda nič ne poroča, in katere vduši policija in vojaštvo, ali poročila o njih prineso potniki v Švico. Izmed listov je samo »Avanti« oni, ki si upa izreči kako pametno besedo, ki poroča pošteno, prebivalstvo sega po tem listu, dasi ima časih bele cele kolone, katere je čital samo cenzor.

Sedaj pisarijo italijanski listi, da hoče Italija poslati svoje čete v Solun in da od tam zaplete balkanske države v vojno, nahujskala bi Bolgarijo proti Grški, ali pa Grško proti Bolgariji, potegnila Romunijo v bojni ples in v družbi s Srbijo bi napadla Avstrijo na kaki občutljivi točki — seveda je odprto vprašanje, kako spravi Italija brez velike nevarnosti svoje čete v Solun ali v Malo Azijo.

LISTEK.

Odvetnikova skrivnost.

Angleški spisal J. K. L e y s.
(Dalje.)

»Če bode te vpeljali tak običaj, se bodo prihodnjič pri otvoritvi kake oporoke zbrale vse čenčave ženske iz cele grofije,« je rekel gospod Proudfoot, a če je hotel napraviti dovtip, ni imel uspeha, ker se ni nihče zmenil za njegovo pripomnjo. Zupnik Bruce je zapustil sobo, a se je že čez nekaj trenutkov povrnil sam ter sporočil, da njegove hčere ne bo.

»Nič ne stori,« je izjavil odvetnik in položil na mizo dokument. »Tc je zadnja volja sira Rikarda Boldona,« je naznanil odvetnik. »Spisal sem jo po njegovem naročilu malo dni pred njegovo poroko in podpisal jo je malo dni po svoji poroki.«

Počasi in slovesno je potem odvetnik prečital oporoko sira Rikarda

Boldona. Oporoka je določala več volil: pettisoč funtov Frederiku Boldonu, po dvatisoč funtov pa izvršilcema oporoke Gilbertu Fanshavi in Jonasu Proudfootu. Vse ostalo premično in nepremično premoženje pa je bilo določeno na dosmrtni užitek lady Adi Boldonovi s pripomnjo, da preide po njeni smrti v neomejeno posest zapustnikovih zakonskih dedičev, oziroma njihovih pravnih naslednikov.

»Nadaljujte,« je zaklical Frederik Boldon z glasom, ki je razodeval njegovo veliko razburjenost.

»Prečital sem vse,« je hladno-krvno odgovoril odvetnik.

»Potem prečitajte dopolnilo, katero je napravil moj stric.«

»Dopolnila nimam nobenega.«

»Če ni dopolnila, je pa narejena nova oporoka. Kje je ta?«

»Če obstoji pozneje narejena oporoka, potem je seveda pričujoča oporoka neveljavna,« je hladno kakor prej rekel odvetnik in je mirno pogledal razočaranemu netjaku Rikardu Boldonu v obraz.

»Nova oporoka je narejena,« je srdito vzkliknil Frederik Boldon

»To vem zanesljivo. Govoril sem s svojim stricem — saj vam je znano, da je bil Rikard Boldon moj stric — še pred dvema mesecema. Takrat mi je izrečno povedal, da mu je žal, kako je v svoji prvi oporoki odločil glede svojega premoženja. Rekel mi je pa tudi, da napravi dopolnilo svoji oporoki ali pa popolnoma novo oporoko in sicer tako, da postanem jaz, njegov sorodnik in zakoniti dedič, lastnik glavnega dela njegovega premoženja. Trdim, da je ta nova oporoka narejena in zahtevam, da pride na dan. Kje je ta oporoka?«

»Pozabili ste, gospod,« je dejal odvetnik, »da še ni odprta ne pisalna miza mojega pokojnega klijenta, niti njegove omare. Eden mojih pisarjev je vse zapečatil.«

Odvetnik Feliks se je na to obrnil k izvršilcema oporoke in je dejal:

»Če sta gospoda zadovoljna, da vse odpečatim, se to lahko takoj zgodi. Morda najdemo tako oporoko, kakor nam jo je označil gospod Boldon.«

Izvršilca oporoke sta takoj pridrla temu nasvetu, na kar je odvetnik odpečatil omare in pisalno

mizo. Pričo vseh navzočih je odvetnik pregledal vse, kar je našel, zlasti natančno vse papirje, toda našlo se ni ne dopolnila ne nove oporoke.

»To je nečuvstvo,« je besno zakričal Frederik Boldon, ko je bilo preiskovanje končano in je s pestjo udaril po mizi. »Prepričan sem popolnoma, da je stric napravil novo oporoko in prepričan sem tudi, da je ta oporoka, ker je ni najti, ali ukradena ali pa uničena.«

Frederik Boldon je pri teh besedah tako izzivajoče in žaljivo gledal odvetniku Feliksu v obraz, da so se vsi zganili in je odvetnik takoj čutil, da tega ne sme prezreti.

»To je preveč, gospod,« je vzkliknil odvetnik. »Učakali ste sicer bridko razočaranje in zaslužite, da se vam kaj izpregleda, ali vse ima svoje meje.«

Navzočniki so Feliksu pritrdili in izvrševalca oporoke sta se potrudila, da ublažita nastalo nasprotje.

»Moj pokojni prijatelj Rikard Boldon,« je dejal sir Gilbert Fanshawe, »je svoje prvotno mnenje, izrečeno v oporoki, morda premenil, a lahko je mogoče, da je svoje novo

mnenje pozneje zopet opustil. Saj mu ni nihče branil.«

»Ne verjamem in ne verjamem, da bi bil moj stric opustil svoj namen, postaviti mene za dediča in zato ne priznam in ne priznam oporoke, ki je bila tu prečitana,« je ježno izjavil Frederik Boldon in porogljivo pokazal na oporoko, ki je ležala na mizi. »Storil bom takoj vse potrebne korake, da bo ta oporoka razveljavljena.«

»Zdaj ste govorili, kakor govorijo razumni ljudje, če se smem tako izraziti,« je s tihim posmehom rekel odvetnik Feliks. »Prav z veseljem sem tudi pripravljen prevzeti zastopstvo lady Ade Boldonove in izvršilec oporoke — če gospoda sprejmeta to dolžnost.«

Fanshawe in Proudfoot sta se sicer nekaj spogledovala pa naposled sta vendar izjavila, da prevzamata dolžnosti, ki jima jih je v oporoki naložil pokojni prijatelj. Frederik Boldon je videl, da nima v tej hiši ničesar več opraviti in se je s prihodnjim vlakom odpeljal v London. Odvetnik Feliks mu je sledil z večernim vlakom.

(Dalje prihodnje.)

